SERJ SARKİSYAN'IN AVRUPA HALK PARTİSİ'YLE TEMASLARI

Ali Murat TAŞKENT

Analist (2015-2017)

21 Ekim tarihinde Ermenistan Cumhurbaşkanı Serj Sarkisyan, Avrupa Halk Partisi (EPP) başkanı Joseph Daulun başkanlık ettiği ve Avrupa Birliği Konseyi ve Avrupa Komisyonu başkanları Donald Tusk ve Jean-Claude Junckerin katıldığı Avrupa Halk Partisi Kongresinde bir konuşma yapmıştır.

Yaptığı konuşmada Sarkisyan, Avrupa Birliği Konseyinin Ermenistan ile imzalanacak yeni, hukuken bağlayıcı ve kapsayıcı bir anlaşma için müzakerelere başlanması kararına atıfta bulunarak, Ermenistan-AB ilişkilerinin yeni bir dönüm noktasına ulaştığını belirtmiş ve yapılacak müzakerelerin ilişkileri geliştireceğini belirtmiştir. Sarkisyan konuşmasında ayrıca ülkesindeki demokratikleşme sürecine de değinmiştir.

Sarkisyan ayrıca şunları söylemiştir: Ermeni ulusu, EPPnin Ermeni Soykırımı ve Avrupa Değerleri başlıklı kararı kabul etmesine, ayrıca EPPnin Avrupa Parlamentosunda Ermeni Soykırımını kınayan kararın alınmasındaki katkısına büyük değer vermektedir. Bu kararlar, Avrupa Parlamentosunda en büyük siyasi grup olan ve Avrupa kimliğinin ve fikrinin ilerletilmesinin arkasındaki güç olan Avrupa Halk Partisinin, içerisindeki farklı siyasi görüşlere rağmen, temel insan haklarının korunmasına verdiği önemi göstermektedir.[1]

Kongreden bir gün sonra Sarkisyan ve EPP Başkanı Joseph Daul ayrı bir toplantıda bir araya gelmişler ve AB-Ermenistan ilişkilerinin ve EPP ile ilişkilerin geliştirilmesi konularını, ayrıca Karabağ sorununun mevcut durumunu konuşmuşlardır.

Toplantıda Satkisyan, ayrıca, Joseph Daulun Ermeni soykırımının yüzüncü yılını anma törenlerine katılmak üzere Ermenistanı ziyaretine atıfta bulunmuş, bu ziyaretin EPP başkanının ve partisinin Avrupa entegrasyonunun temelini oluşturan evrensel insani değerlere verdiği önemi gösterdiğini belirtmiştir. Sarkisyan, ayrıca, EPP başkanına ve üyelerine aldıkları Ermeni Soykırımı ve Avrupa Değerleri kararı için teşekkür etmiştir.[2]

Avrupa Halk Partisi

EPP, 1976 yılında Avrupalı Hristiyan demokrat partiler tarafından kurulan merkez-sağ ve muhafazakar eğilimli bir siyasi partidir. EPP, 40 ülkeden 75 partiyi bünyesinde barındıran, AB içinden ve dışından en fazla devlet ve hükümet başkanının ve Avrupa Komisyonu

başkanı da dahil olmak üzere 14 Avrupa Komisyonu üyesinin üyesi olduğu Avrupada en büyük siyasi örgüt ve Avrupa Parlamentosundaki en büyük siyasi gruptur.[3] Avrupa Konseyi Başkanı Donald Tusk da EPPnin bir üyesidir.

EPP tüzüğüne göre, EPPde üç tür üyelik biçimi vardır: tam üyelik, ortak üyelik ve gözlemci üyelik. AB üyesi ülkelerden partiler EPPye tam üye olabilmektedir. ABye aday ülkeler ve Avrupa Serbest Ticaret Birliğine üye ülkelerin partileri ise ortak üye olabilmektedir. Bunların dışında kalan merkez sağ partiler ise gözlemci üye statüsüyle EPPye katılmaktadır.

Ermenistandan üç parti EPPde gözlemci üye statüsüyle bulunmaktadır: Sarkisyanın lideri olduğu Ermenistan Cumhuriyetçi Partisi, Hukukun Üstünlüğü Partisi ve Miras Partisi.

Öte yandan, halen EPPye üye olan Türk partisi bulunmamaktadır. 2005 yılında Adalet ve Kalkınma Partisi EPPye gözlemci üye olarak katılmış, ancak 2013 yılında Avrupa Muhafazakarlar ve Reformcular İttifakına (AECR) katılmak üzere EPPden ayrılmıştır.

Ermenistanın EPPyle ilişkileri ve EPPnin Avrupa Parlamentosundaki etkisi

EPP Avrupa Parlamentosundaki en büyük siyasi gruptur. Dolayısıyla Parlamentonun karar alma sürecinde oldukça etkilidir. Ayrıca, EPPnin üyeleri Parlamentonun birçok komite ve delegasyonunda yönetici konumundadır.

Dolayısıyla, Ermenistan'ın Avrupa Parlamentosundaki EPP ile yakın ilişkiler yürütmek için çaba sarf etmesi şaşırtıcı değildir. Yukarıda da görüldüğü üzere, Başkan Sarkisyan Ermenistan Cumhuriyetçi Partisinin başkanı olarak EPPnin toplantılarına katılmaya önem vermektedir. Bunun karşılığında, EPP de birçok konuda, özellikle Ermeni Soykırımı ve Karabağ konularında Ermenistanın yanında yer almaktadır.

Örneğin, Ermeni soykırım söylemini ve Karabağdaki sözde demokratik cumhuriyeti desteklemesiyle bilinen AB-Ermenistan Dostluk Grubu ve Dağlık-Karabağ Grubunun başında EPP üyeleri vardır.

Ayrıca, 3 Mart 2015 tarihinde EPP, 1894-1924 yılları arasında Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiyedeki çeşitli rejimler tarafından Ermeni halkına karşı yapılan soykırım hareketlerinin, Ermenilerin yurdundan edinilmesinin, Ermeni mirasının tahrip olunmasının kınandığı Ermeni Soykırımı ve Avrupa Değerleri başlığını taşıyan bir karar kabul etmiştir. Bu kararda Türkiyenin tarihiyle yüzleşmesi, Ermeni soykırımını ve Ermenilerin yurdundan edilmiş olduğunu tanıması, pişmanlık duyması ve bir Avrupa ülkesine uygun bir şekilde Ermenilerin kayıplarının telafi edilmesi istenmektedir.[4]

Bunlara ek olarak, EPP, Papanın açıklamalarına paralel şekilde, Avrupa Parlamentosunda Ermeni soykırım söylemini destekleyen çeşitli karar ve raporların çıkarılmasında etkili olmuştur. Bunlar: 2013 yılında Dünyada İnsan Hakları ve Demokrasi Hakkında Yıllık Rapor, Avrupa Parlamentosunun Ermeni Soykırımının 100. Yılına ilişkin Kararı ve Avrupa Komisyonunun hazırladığı 2014 Türkiye İlerleme Raporuna ilişkin Avrupa Parlamentosu Kararıdır.[5]

Ermenistan, Türkiye ve AB

Özellikle 2015in ilk yarısında Türkiye aleyhine beyanların sayısı artmıştır. 1915 olaylarının 100. yılı münasebetiyle Ermeniler soykırım iddialarını kabul eden ülke ve uluslararası örgüt sayısını arttırmak için büyük çaba sarf etmiştir. 1915 olaylarının hukuken ve tarihsel olarak soykırım olarak nitelenmesinin mümkün olmamasına rağmen, bazı Avrupa ülkeleri ve Avrupa Parlamentosu bunu göz ardı etmeye yönelmiş ve soykırım söylemini Türkiye üzerinde bir siyasi baskı aracı olarak kullanmayı tercih etmiştir. Artan İslamofobik korkular da Hristiyan demokratların ekmeğine yağ sürmüştür.

EPP gibi partilerin önyargılı ve dini temelli eylemleri Türk-Ermeni sorununun çözümüne engel olmaktadır ve Türk ve Ermeni toplumları arasında bir uzlaşının sağlanmasına katkı sağlamamaktadır.

Ayrıca, bu eylemler Türkiyenin AByle olan ilişkilerine zarar vermek dışında hiçbir amaca hizmet etmemektedir. Bu eylemler Avrupanın Türkiyenin ABye katılımını istemediği fikrini doğurmakta ve Türkiyenin Avrupa vizyonuna zarar vermektedir.

Bunlara ek olarak, Ermenistanın Rusyanın safında yer almayı tercih etmesine rağmen Avrupanın Ermenistanla yakın ilişki kurma çabaları, Ermenistana ikili oynama ve AB, Rusya ve ayrıca ABDyi birlikte idare etme imkanı vermektedir. ABnin bu ilkesiz ve çifte standartlı yaklaşımı kendi itibarına, saygınlığına ve değerlerine zarar vermektedir.[6]

Esasında Türkiye Ermenistan-AB ilişkilerinin gelişmesine karşı değildir. Türkiye Ermenistanın tarihi bağlantılarından kurtularak Batının parçası olmasının istemektedir. Böyle bir gelişme, Ermenistan ve Avrupa arasında bir köprü görevi üstlenebilecek Türkiye ile Ermenistanın daha yakın ilişkiler kurmalarını sağlayabilecektir.

Türkiye AB ve bünyesindeki tüm kurumların önyargılı ve tek taraflı yaklaşımlarını terk etmesini, 1915 olaylarıyla ilgili olarak tarihi çarpıtmayı bırakmasını ve Türkiye-AB ve Türkiye-Ermenistan ilişkilerine katkı sağlamasını beklemektedir. 1915 olayları ve Karabağ sorunun hususunda Avrupa ülkelerinin uluslararası hukuk çerçevesinde adil ve önyargısız bir tavır sergilemesini beklemektedir.

Son dönemde çeşitli Avrupa ülkelerinin 1915 olaylarıyla ilgili olarakTürkiyeye yönelik olumsuz tutumlarından geri adım attıkları görülmektedir. Avusturya ve Lüksemburg hükümetlerinin son çabaları Türkiyeyle olan ilişkilerine önem verdiklerini göstermektedir. [7] AB-Türkiye ilişkilerinde son dönemde gözlenen bu ve diğer bazı olumlu gelişmelere daha da ivme kazandırılması gerekmektedir.

[1] Serzh Sargsyan Partakes In Congress Of European Peoples Party President of the Republic of Armenia Website http://www.president.am/en/press-release/item/2015/10/21/President-Serzh-Sargsyan-takes-part-in-EPP-Congress/

[2] President Serzh Sargsyan and EPPs Joseph Daul Touch Upon Current Stage of Nagorno Karabakh Conflict *Armenpress* http://armenpress.am/eng/news/823005/president-serzh-sargsyan-and-epp%E2%80%99s-joseph-daul-touch-upon-current-stage-of-nagorno-karabakh-conflict.html

[3] History European Peoples Party Website http://www.epp.eu/about-us/history/

[4] Daha fazla bilgi için bkz. Ömer Engin Lütem, Avrupa Halk Partisinin Kararı, *AVİM, http://www.avim.org.tr/yorumnotlarduyurular/tr/AVRUPA-HALK-PARTISININ-KARARI---Omer-Engin-LUTEM/3940*

[5] Daha detaylı bilgi için bkz. Ömer Engin Lütem, Olaylar ve Yorumlar, *Ermeni Araştırmaları,* sayı 51 (2015), ss. 117-132

[6] Ali Murat Taşkent, AB, Ermenistanla Yeni Bir anlaşma İçin Müzakerelere Başlayacak, *AVİM,* http://www.avim.org.tr/analiz/tr/AB--ERMENISTAN%E2%80%99LA-YENI-BIR-ANLASMA-ICIN-MUZAKERELERE-BASLAYACAK---Ali-Murat-TASKENT/4225

[7] Ömer Engin Lütem, Avusturya ve Lüksemburg: İlişkileri Onarma Çabaları, *AVİM,* http://www.avim.org.tr/yorumnotlarduyurular/tr/AVUSTURYA-VE-LUKSEMBURG:-ILISKILERI-ONARMA-CABALARI---Omer-Engin-LUTEM/4212

Turgut Kerem Tuncel, 1915 Olaylarının Soykırım Olarak Tanımlanmasına İlişkin Avusturya Ve Lüksemburgun Geri adımı, *AVİM*, http://www.avim.org.tr/analiz/tr/1915-OLAYLARININ-SOYKIRIM-OLARAK-TANIMLANMASINA-ILISKIN-AVUSTURYA-VE-LUKSEMBURG%E2%80%99UN-GERI-ADIMI---Turgut-Kerem-TUNCEL/4232

Yazar Hakkında :

Ali Murat Taşkent, Nisan 2015 ile Eylül 2017 arasında Avrasya İncelemeleri Merkezi □□□ (AVİM) analist olarak çalışmıştır. Taşkent, Kafkasya ve Türkiye-Ermenistan ilişkileri üzerinde çalışmalar yürütmüştür.

Atıfta bulunmak için: TAŞKENT, Ali Murat. 2026. "SERJ SARKİSYAN'IN AVRUPA HALK PARTİSİ'YLE

TEMASLARI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2015 / 132. Ekim 25. Erişim Kasım 22, 2026. https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/SERJ-SARKISYAN-IN-AVRUPA-HALK-PARTISI-YLE-TEMASLARI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır